

ACC. N:R No. 7008 : 1-7.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Amelie Lönsson
Härad: Fresta Adress: Åsänge
Socken: Ö. Åsänge Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Svar på frågelistan nr 7

Kvinnans andel i gårdens hushållet och i jordbruket

Vilka arbeten kvinnan deltagit i.

Kvinnan och mannens arbete samtidigt.

Skiftningar mellan arbeten.

Tid och plats för kvinnans arbete.

När förändring skett.

Stu I: 7

Stu I: 7

ACC. N:R

No. 7008: 1

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Annette Sonesson

Härad: Frøsta

Adress: Åspinge

Socken: Ö. Åspinge

Berättat av:

Uppteckningsår: 1940

Född år: i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Här i Åspinge socken, har de varit, och är ännu att kvinnorna får dela vid varjehandla av jordbruksarbete. Men vid större gårdar var ju fört, och är ännu att en kvinna hade mjölkvinger och smådjuren helt om hand.

Fruentimmern fick fört, helt ha sinnen om hand att sköta. Till de större gårdarne var hogaura ställe, på 60, 70 tolet var di jungfrur som fäste sig på sådana ställen att gå ute. Di gick till gården di dagar i veckan som dagsverke skulle göras, både vinter och sommar. När di då var hemma, di dagarne gick di jämte männen ute. Di var med i skogen och högg ved, körde hem ved, högg den. Di herja säd, de fick di vid gården också då di gjorde dagsverken.

Starka kvinnor bar även säckar, läste ved och vad som helst. Gamta har talat om, di även varit med om att dricka med skaga. Sen di fick di drickverken som drovs med vandring var ju kvinnorna med, där fick di utföra vilket arbete som helst. Höra händer för vandringss, även i värsta fall mata drickan. Ett sådan verk gick ej fortare än fruentimmern rädde med vilken plats som helst

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7008 : 9.

2

Landskap: ..... Lhåna ..... Upptecknat av: ..... Annette Larsson .....
 Härad: ..... Frösata ..... Adress: ..... Sjövinge .....
 Socken: ..... Ö. Sjövinge ..... Berättat av: .....
 Uppteckningsår: ..... 1940 ..... Född år ..... i .....

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Både men, och andra gamla har talat om när de tjära, således tiden omkring 1850 och fram till 80 talat eller senare då de blev mera ändring så kvinnorna inte gick så som förr. På vintern då männen tröcka fick de sköta kreaturen, evinen fick de ju alltid passa. Sen fick de hjälpa till med ved, där som inte var mer än en kar, fick hon följa med i skogen och lägga, samt draga i högr grenar och ris.

De har alltid, både förr, och i nutid mycket förekommit att fruntimoner sågar jämna männen, grenar och fick fruntimoner hugga. På några ställen, emåtka förstås, har de förekommit att kvinnan helt och hållet självt fått hugga allt som hon behövde. På våren fick hon vara med, om där var nyodling, så fick hon hjälpa till med åten, köra ut grobarvalla, bränna hacke, plocka åten, jämna greper.

I vårens tid, så är de ännu att kvinnorna harvar. Gagnat li de är här många kvinnor som gör, de kan lera hugga både säd och gräs. I höstiden fick fruntimoner ofta bära, de bar med bärestänger, de har jag själv varit med om många gånger. För längre tillbaka bar de i höbua. De fick egentligen vara med om allt.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M. 7008:3

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annette Jonsson
 Härad: Frosta Adress: Åsbyinge
 Socken: Ö. Åsbyinge Berättat av:
 Uppteckningsår: 1940 Född år   i

3

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Torparehusfrur di fick jämte mammen deltaga i allt. Hon kallades Torparens hustru. Hon fick på många ställe gå och sköta så gott som allt. Plöjning och jag ända inte att fruntimmer har gjort, annars har di ju deltagit i nästan allt. Idåra är här ännu fruntimmer som kan. På ställe där föräldrarna var oförmögna till att sköta om gård, och där endast var en fru, fick hon taga allt arbete om hand, även om vintern gå med att skotta snö. De var då, som på varst ställe vissa karlar skulle gå. Men di lät ju henne bli kvar, nämligen tyckte ju ändå de var för gata. För fick alltid fruntimmerna vara med om att köra gödsel, di fick stå i karran å läsa. Då lades gödseln i små högar på åkern, sen fick fruntimmerna bärja mig. De har jag varit med om, men de är nog 25 eller 30 år sen, numera gör männen de. En omändring i allt blev när arbetstiden förkortades, då blev kvinnorna mer befriade från gravgöra, många ville inte fästa sig på, som di sa. Slidställe. Men nu börjar fruntimmerna igen att taga i med karvarbe, nu har di bättre betalt. Men de är inte att jämföra med tiden innan 50-talet och till omkring 1900.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R No. 7008 : 4

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annette Lomesson
 Härad: Frosta Adress: Åsänge
 Socken: Åsänge Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

På den tid då inte mejerierna var, då kärnades och ostades hemma. På di större ställen var de ett dyggt arbete som funktionären hade. Vid den tid då pigerma var ute, fick hen själva göra de, om hon då hade många arin också att pressa hade hon arbete. Di bryggde ju också förr, di fick hon ju också själva ombesörja.

De redskap som kvinnorna har handerat kan sägas att de nästan har varit alla som förekommit i jordbruksarbete, utom plog. När di varit ute i arbete jämte männen har di fått nyttjat samma redskap.

Ombyta i så fall, att männen fått göra kvinnarbete har ju förekommit, och är ännu. De kan ju vara så, att di varit mer karagängde en funktionär.

Då har karlarna fått göra de mesta, även i så fall att de varit en oduglig kvinna till gårdens arbete, då mannen varit dugligare, så kan fått allt på sin lott. Men så har även fallet vara motsatt så mannen varit en slö en, eller annars varit något fel, så kan fått slitas med allt. Kvinnorna har i alla fall alltid fått deltagit i de mästa.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M 7008 : 5

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annette Jonsson
 Härad: Frosta Adress: Åsänge
 Socken: Ö. Åsänge Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

57

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Där som det varit så, att ena partien, vilken av könen de varit, som inte varit dugliga utan nästan allt fallit på den ene har de fått gå allt framgent. Där både har varit, och är di ställe där kvinnan alltid är ute i s.k. ärenden. Både med handel, och allt styrande, utom kring med ekonomin, allt säljande och köpande. Men mannen är duktig att sköta jorden, och kreaturen, samt husen, d. v. s. hålla husen och utom kring i ordning.

Så har ju alltid funnits, och är ännu rätt stora ställen, som mannen får styra om de hela, allt med jordbruk och kreatur, samt hushållningen inne. Allt som skall köpas, samt om besörja när där skall bakas, bestämma om hur mycket som skall lagas till vart och ett, s.k. har hela hushållningen om hand. Men hela om när han tjäna i ömseset, där var de så att mannen hade hela hushållningen om hand. Allt med jordbruk och kreatur, de fick han om bestyra i så fall att han och dräng och tjäna skötte de. Inom hushållet ordna han om de som skulle köpas och säljas. Var dag dela han ut sutted som di skulle ha till midda.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R

M 7008:6.

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annakke Lonesson
 Härad: Frosta Adress: Östajinge
 Socken: Östajinge Berättat av: _____
 Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

6

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Även husmän, som gick till sad arbete som hälsat, vore kvinnorna med i allt. Jag minns i min barndom var här husmän, där kvinnan fick vara vid sidan om mannen. Om sommaren somra di for till andra, skulle hava visst för tusendelt, men hon var med. Han älte ju längan i graven, men så fick hon ner i graven och kasta upp. Sen fick hon rölla ut ä vätra av formarna. Eftersom forven blev for kulla di. Hon, de hade di en, gick på mäsakanderna, där fick även glöttarna vara. Sen på efterhösten och långt ut på vintern stod hon jämte honom och skärva sten. De får ju framhållas att han var en stön, så hon skulle vara med överallt och även hemma hava allt om hand. Sådana fall var här ju flera, men förr i tiden fick ju alla hur fattiga de än vore draga sitt loss. Där finns nu också sådana men där antitar di de allmänna. De antalade är så sent som på 80 talet, och så långt till baka var de ju lika, om ej värre. De största skiftningar blev då social, eller arbetarne fick övertaget, samt då kvinnorna fick rösträtt. I äldre tid hade inte kvinnan någon

Skriv endast på denna sida!

sida.

ACC. N:R

7008: 7

Landskap: Skåne Upptecknat av: Annelle Svensson
Härad: Frosta Adress: Åsänge
Socken: Ö. Åsänge Berättat av: _____
Uppteckningsår: 1940 Född år _____ i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skivmearbetet hade i regel samma omfattning inman 50, och en tid efteråt, omkring 80, eller 90. I något var de arbetsammare, i något lättare. Då hade de inte mejeri, så de var värre med hämning och estning. Men så var anjälkeningen mindre, den har blivit dubbelt efter 1900. Men fodring av kreatur var heller inte så tidsödande före som sen, på grund av kraftfoder och betor. Men kringarna fick mera sköta kreatur på grund av trösketiden. På senare tid tröskes ju på ett par dagar. Så fick de vara med uti på merken vid odling och allt, de är inte heller på grund av att de tycker en jungfrus lön är för stora, de tycker inte till sådant ändring har skett i så mycket att omkring 50, och efter, var här mer med kringar till jerdbruket, här var inga maskiner. Då fick kringarna mer deltaga. Efter 1900 har de ju blivit så, att kringarna inte varit deltaga så mycket. Nu går inte gärna kringarna med vid tröskan, skall de gå tar de lika betalt som männen.

Skriv endast på denna sida!